

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Moravské gymnázium Brno s.r.o.

Veveří 30, 602 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 677

Zřizovatel: Ing. Jaromír Jeřábek, Luční 32 616 00 Brno

Školský úřad Brno, Křížová 22, 602 00 Brno

Termín konání orientační inspekce: 18. - 20. a 22. říjen 1999

Čj.	122 488/99-05010
Signatura	ol2zt303

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce hodnotila kvalitu a podmínky vzdělávání v předmětech: český jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, základy společenských věd, společenskovědní seminář, matematika, informatika a výpočetní technika, zeměpis, chemie, fyzika a biologie.

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk

Stanovené cíle odpovídaly standardu vzdělávání a respektovaly individuální předpoklady žáků i celkové složení tříd. V rámci výuky českého jazyka jsou plánovány i četné mimoškolní aktivity.

Personálně je předmět zabezpečen pedagogy s vysokou odbornou erudicí, tvořivým a velmi odpovědným přístupem k práci.

Vyučování probíhá ve standardně vybavených kmenových třídách, které postrádaly motivující prvky vzhledem ke stanoveným cílům. Škola disponuje vybavením základními pomůckami, knihovna není zřízena.

Rozložení vyučovacích hodin v rozvrhu, příznivá atmosféra ve třídách i vyučovací proces samotný odpovídal psychohygienickým zásadám.

Struktura hodin umožňovala plnění stanovených cílů a respektovala věk žáků. V nižších ročnících byl více kladen důraz na individuální přístup a rozmanitější metody a formy práce, ve vyšších ročnících převládaly frontální metody doplňované výkladem učitelů s vysokou obsahovou náročností. Méně byly zařazovány metody samostatného aktivního učení, skupinová práce, či jiné kooperativní techniky. Srozumitelné organizační pokyny plnily stimulující funkci. Promyšlené opakování učiva formou ústní i písemnou přispívalo k prohlubování komplexních vědomostí a dovedností dále rozvíjených aplikací mezipředmětových znalostí i procvičováním a upevňováním nových poznatků. Učivo bylo interpretováno věcně správně, ojediněle nebyla věnována dostatečná pozornost individuálnímu procvičení chybného řešení úkolů.

Žáci byli motivováni převážně slovním hodnocením, k pozitivní stimulaci přispívalo dále učení prožitkem získaným četbou pasáží z děl probíraných autorů i uvádění zajímavostí z literární oblasti.

Při prověřování a hodnocení zvládnutí učiva byl kladen důraz na pochopení vztahů a souvislostí a zejména na možnost využití teoretických poznatků v praktickém ústním i písemném projevu. Průběžné sledování správnosti řešení úkolů nejen učiteli, ale i žáky přispívalo k objektivnímu hodnocení. Podrobný rozbor práce žáků s hodnocením jejich výkonů hrál významnou motivační úlohu zejména v návaznosti na jejich domácí přípravu.

Komunikace ve vyučování byla založena na důvěře, otevřenosti a vzájemném respektu. Úsilí učitelů aktivizovat žáky se dařilo naplňovat s rozdílnou mírou úspěšnosti podle intelektových předpokladů jednotlivců i složení třídních kolektivů. Verbální i neverbální komunikace mezi žáky navzájem i učiteli byla přirozená, nenásilná, korektní, žáci zaujímalí k výuce převážně pozitivní a aktivní přístup.

Plánování a příprava výuky sledovaných hodin českého jazyka měla velmi dobrou úroveň. Personální podmínky mají vynikající úroveň, materiální podmínky jsou na dobré

úrovni, psychohygienu je velmi dobrá. Organizace, formy a metody výuky stejně jako motivace žáků měla dobrou úroveň. Hodnocení žáků, interakce a komunikace ve vyučovacích hodinách měla velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělání ve sledovaných hodinách českého jazyka je celkově na velmi dobré úrovni.

Společenskovední předměty: dějepis, občanská výchova, základy společenských věd, společenskovední seminář.

V plánování a přípravě výuky je citlivě zakomponována realizace první etapy projektu multikulturní výchovy a vzdělávání příslušníků etnických menšin ve škole. Tím je efektivně naplňován pedagogický výzkum při praktické činnosti žáků. Příprava výuky je vhodně doplněna plánem vycházek a exkurzí.

Personální podmínky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti jsou na vynikající úrovni v hodinách dějepisu a na velmi dobré úrovni v ostatních společenskovedních předmětech. Průměrné materiální podmínky umožňují plnit vzdělávací cíle. Výuka probíhala v kmenových třídách bez motivujících prvků, audiovizuální technika nebyla v době inspekce používána. K názornosti přispívaly četně užívané mapy a atlasy, obrazový materiál, publikace.

Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad dané organizací výuky, vybavením tříd i přístupy učitelů měly dobrou úroveň. Tím, že škola umožňuje vzdělání žákům jiných národností a etnickým menšinám, mají specifické demografické podmínky v některých třídách pozitivní vliv na vyučování.

Struktura hodin odpovídala cílům i specifčnosti předmětů. Byl kladen důraz na návaznost znalostí, upevňování nových poznatků i aktivizaci žáků. Úspěšně zvládané a věcně správně interpretované základní dějepisné učivo bylo v hodinách doplňováno zajímavostmi a výsledky nejnovějších vědeckých výzkumů. I když převažovaly frontální metody s dominantní rolí učitelů, aktualizovaná výuka podněcovala pozornost, zájem i aktivitu žáků.

V hodinách občanské výchovy, základů společenských věd a semináře učitelé sledovali vyváženost obsahové stránky předmětů s jejich výchovným aspektem. Zvolené metody a formy práce umožňovaly diskusi, uplatňování vlastních názorů i alternativních postojů žáků k aktuálním tématům. Zadávání seminárních prací a referátů přispívalo k promyšlenějšímu a komplexnějšímu odhalování příčin a následků aktuálních problémů společnosti.

Objasnění vyučovacích cílů, aktualizace učiva, aplikace mezipředmětových vztahů, příklady z praxe, pozitivní posilování, průběžné vyhodnocování znalostí, příznivá atmosféra, vhodné pomůcky, vyučovací metody spojené a aktivací žáků, to vše přispívalo k průběžné a velmi dobré motivaci studentů.

V hodinách byly uplatněny formy individuálního i frontálního zkoušení, motivačního slovního hodnocení i hodnocení samostatné práce žáků. Opakování i zkoušení podporovalo nejen pochopení příčinné návaznosti jednotlivých probíraných témat, ale i pochopení vztahů a souvislostí s ucelenou myšlenkovou strukturou. Současně plnilo funkci zpětné vazby. Při hodnocení a klasifikaci byla ceněna nejen schopnost žáků věcně správně poznatky interpretovat, chápat širší vztahové a příčinné souvislosti, ale vyjadřovat k nim i své názory a postoje. Učitelé zdůvodňovali klasifikaci, nešetřili pochvalou, rozebírali nedostatky. Tím přispívalo hodnocení k motivaci a dosažení ještě lepších výsledků v práci žáků.

Interakce a komunikace byla založena na dohodnutých pravidlech vzájemné důvěry, vstřícnosti a respektu. To přispívalo k příznivé atmosféře a aktivní spolupráci.

Plánování a příprava výuky, stejně jako personální a psychohygienické podmínky mají velmi dobrou úroveň, materiální podmínky jsou na dobré úrovni. Celkově jsou podmínky výuky na velmi dobré úrovni Organizace, formy a metody výuky, stejně jako hodnocení, vzájemná interakce a komunikace byly velmi dobré. Motivace měla vynikající úroveň.

Kvalita vzdělání ve sledovaných hodinách společenských věd je celkově na velmi dobré úrovni.

Německý jazyk

Cíle vyučovacích hodin byly většinou jasně stanoveny a odpovídaly spojení teorie s praxí tím, že učitelé zařazují do výuky nácvik komunikace v běžném společenském styku a v různých situacích.

Výuku německého jazyka zajišťují kvalifikovaní učitelé, jejichž odbornost má velmi dobrou úroveň a příznivě ovlivnila kvalitu výuky.

Hospitované hodiny probíhaly jednak v jazykové učebně bez účelné audiovizuální techniky a částečně v kmenových učebnách postrádajících motivační prvky pro výuku německého jazyka. Audiovizuální technika, výukové videoprogramy, diafony a jiné materiály, ilustrující realie německy mluvících zemí, jsou k dispozici, stejně jako učebnice a odborné časopisy. Ne vždy byly efektivně využívány, pouze v části sledovaných hodin byl použit kazetový magnetofon a práce s textem. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad jsou vytvořeny s výjimkou třídy, v níž je zařazena výuka jedné nedělené hodiny na 7. vyučovací hodinu, což je při daném počtu žáků ve třídě z hlediska psychohygieny nevhodné.

Vyučovací hodiny byly vedeny částečně v německém a částečně v českém jazyce. Při výuce byly používány různé vyučovací metody od frontální výuky, přes nácvik správné výslovnosti, možnost kooperace žáků při přípravě dialogu a jeho realizování až po hravé procvičování slovní zásoby. Náročnost výuky byla přiměřená věku a možnostem žáků. Významnou složkou ve výuce jsou výborné hodiny s rodilou mluvčí, jejíž precizní výslovnost umožňuje žákům snadné porozumění. Žáci jsou schopni komunikovat na dobré úrovni.

Žáci byli dostatečně motivováni pochvalou, jejich znalosti a výkony učitelé ohodnotili objektivně, klasifikace byla vždy zdůvodněna. Mezi žáky a vyučujícími byl vždy navázán bezprostřední kontakt. Spolupráce a komunikace mezi žáky a pedagogy měla velmi dobrou úroveň. Dohodnutá pravidla byla známá, akceptovaná a vzájemně respektovaná. Žáci mají vytvořen dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci i diskusi s pedagogy. Verbální i neverbální komunikace učitelů měla profesionální úroveň. Ve vyučovacích hodinách vládla pracovní atmosféra, aktivita žáků jen ojediněle (ve větších skupinách) přerůstala v nekázeň.

Plánování, příprava výuky a personální podmínky jsou s ohledem na vzdělávací program školy na velmi dobré úrovni. Materiální a psychohygienické podmínky výuky mají průměrnou úroveň. Organizace, formy a metody výuky, stejně jako motivace, hodnocení, interakce a komunikace byly velmi dobré.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách německého jazyka je celkově na velmi dobré úrovni.

Informatika a výpočetní technika

Veškerá výuka výpočetní techniky byla realizována v odborné učebně. Pro výuku předmětu informatika a výpočetní technika je vypracován podrobný časově tematický plán v souladu s učební osnovou předmětu. Jeho realizaci a naplňování v plném rozsahu znesnadňuje zastaralé vybavení učebny a menší počet pracovních míst pro žáky. Možnosti stávajících nevykonných počítačů a technický stav počítačové sítě neumožňují vést výuku tak,

aby byla vždy v souladu se standardem vzdělávání čtyřletého gymnázia. Rozmístění počítačů v učebně a začlenění předmětu do rozvrhu hodin respektuje psychohygienické zásady. Méně vhodné je umístění počítačů na běžných lavicích, jejichž úzká pracovní deska neumožňuje optimální polohu žáka vůči monitoru. Učitel v průběhu velmi dobře připravené výuky prokázal vysokou odbornou úroveň, organizační schopnosti, pohotovost a pedagogickou dovednost. Přestože jeho možnosti byly výrazně omezeny materiálně technickým vybavením, dokázal žáky zaujmout a efektivně využít celou vyučovací jednotku. Na efektivitě sledované výuky se také příznivě projevila přirozená snaha žáků vzájemně si pomáhat. Učitel velmi dobře reagoval na dotazy žáků, úroveň komunikace měla celkově velmi dobrou úroveň.

Plánování, příprava výuky, její personální a psychohygienické podmínky jsou na dobré úrovni. Organizaci, formy a metody výuky nepříznivě ovlivnily ještě vyhovující podmínky. Celkově měla tato oblast dobrou úroveň stejně jako motivace a hodnocení. Oblast vzájemné interakce a komunikace je velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách informatiky a výpočetní techniky je celkově na dobré úrovni.

Matematika

Při plánování a přípravě výuky respektují učitelé cíle předmětu stanovené osnovami. Všichni učitelé matematiky jsou plně kvalifikováni. Sledované hodiny matematiky probíhaly v kmenových třídách. Přestože škola není vybavena vhodnými pomůckami, jejich absence se v průběhu sledované výuky negativně neprojevila. Kladný přístup učitelů k žákům a jejich schopnost individuálního přístupu částečně kompenzuje nevhodné zařazení hodin matematiky v rozvrhu v některých dnech. Z psychohygienického hlediska je také nevhodné vyučovat matematice dvě hodiny v jednom dni, zejména v nižších ročnících.

Většinu hospitovaných hodin charakterizovala příznivá atmosféra daná osobností učitele, který dokázal žáky vhodně motivovat k plnění zadaných úkolů. Část sledované výuky měla díky pedagogické dovednosti učitele téměř soutěživý charakter. Efektivitu jedné hodiny nepříznivě ovlivnily neadresně kladené otázky v rámci frontálního opakování zařazeného v úvodu a v závěru vyučovací jednotky. Správné, ale často spontánní odpovědi talentovanějších žáků měly za následek pasivitu některých, zejména méně talentovaných žáků. Z hlediska rozvoje komunikativních dovedností žáků je také třeba klást větší důraz na správné používání matematických pojmů.

Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň. Podmínky pro realizaci výuky byly dobré. Ve většině sledovaných hodin byli žáci velmi dobře motivováni a jejich hodnocení učiteli mělo vynikající úroveň. Organizace, použité formy a metody výuky odrážely dobrou odbornou a v jednom případě také vynikající didaktickou úroveň učitelů. Komunikace mezi žáky a učiteli měla dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách matematiky je celkově na velmi dobré úrovni.

Přírodovědné předměty: biologie, chemie, fyzika, zeměpis

Výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání. V některých případech zaměnili učitelé cíl s tématem hodiny, či jej stanovili s ohledem na činnost vlastní, nikoli s ohledem na předpokládané výsledky, kterých má žák dosáhnout, což se odrazilo v metodách a formách výuky.

Výuku zajišťují učitelé s odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilostí. Jsou to jednak zkušení pedagogové, ale i začínající učitelé s malou pedagogickou praxí.

Vzhledem k absenci laboratoře i odborné učebny byla výuka soustředěna v kmenových třídách, postrádajících motivaci ke stanovenému cíli. Vybavení pomůckami pro výuku chemie, fyziky a biologie je pouze základní. Žáci získávají konkrétní představu o probíraném učivu především z učebnic a černobílých kopií obrázků, schémat apod. Praktické činnosti žáků, experimentování a laboratorní práce nejsou organicky začleněny do výuky, ale z výše uvedených důvodů jsou plánovány na období konce pololetí, kdy škola využívá laboratoří přírodovědecké fakulty. Materiální vybavení omezuje možnost průběžně rozvíjet empirickou (názornou) složku žákova poznávání prostřednictvím demonstračních experimentů a především žakovskými laboratorními pracemi.

Začlenění sledovaných předmětů v rozvrhu hodin převážně odpovídá psychohygienickým zásadám. Ty však nebyly vždy dodržovány při samotné výuce, kdy převládaly náročné činnosti nebo stereotypní výklad učitele, stejně jako dlouhé úvodní zkoušení, provázené málo produktivní činností ostatních žáků.

Vyvozování nových poznatků logicky navazovalo na předchozí znalosti žáků. Výklad ve sledovaných hodinách chemie a fyziky byl veden klasickou metodou, převládalo pasivní učení bez diferenciací k individuálním schopnostem žáků. Srozumitelnými, vhodně volenými otázkami se učitelé snažili žáky aktivizovat a motivovat ke spoluúčasti na výkladu. Ne vždy se jim dařilo udržet pozornost žáků, zejména ve vyšších ročnících. Učebnice, didaktická technika ani pomůcky nebyly v těchto sledovaných hodinách využity. V hospitovaných hodinách zeměpisu byl žákům poskytován dostatečný prostor pro aktivní učení. Ti projevili dobré znalosti a velmi dobré pracovní návyky, diskutovali a společně hledali otázky na odpovědi vhodně formulované tak, aby rozvíjely jejich komunikativní dovednosti a logické myšlení. Byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo v konkrétních poznávacích situacích, důsledně byl dodržováno pravidlo spojení teorie s praxí. V hodinách biologie používali učitelé moderní formy a metody práce a vytvářeli žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru. Výsledek jejich práce byl v jednom případě negativně ovlivněn nepřipraveností žáků do výuky, ve druhém jejich neochotou či neschopností respektovat dohodnutá pravidla komunikace.

Ve všech sledovaných hodinách zjišťovali učitelé znalosti žáků, většinou formou orientačního či individuálního zkoušení. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní. V hodinách zeměpisu se na něm podíleli i ostatní žáci. Učí se vzájemnému respektu a sebehodnocení. Aktualizace učiva a vstupní motivace byla úspěšně využita především v hodinách zeměpisu. Ne vždy se podařilo učitelům získat okamžitou zpětnou vazbu a zhodnotit, jak byl splněn stanovený cíl.

Pokud byl žákům poskytnut prostor pro vyjádření názoru, dokázali mnozí formulovat problém a správně se vyjadřovat s užitím odborné terminologie. Ne vždy se aktivně zapojili do procesu, mnohde převažovala pasivita a jejich činnosti se redukovaly na sledování výkladu a zápis učiva. Výrazným pozitivním rysem všech sledovaných hodin byly pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky, respektování osobnosti žáka a ve většině hodin dominovala přirozená autorita učitelů.

Plánování a personální podmínky výuky jsou na velmi dobré úrovni, materiální podmínky jsou ještě vyhovující, psychohygienické podmínky sledované výuky měly průměrnou úroveň. Celkově jsou podmínky výuky sledovaných přírodovědných předmětů na průměrné úrovni. Organizace, formy a metody ve sledovaných hodinách byly celkově na průměrné úrovni, motivace a hodnocení měla velmi dobrou úroveň. Interakce a komunikace byla celkově dobrá.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách přírodovědných předmětů je celkově na dobré úrovni.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací práce školy je plánovaná, cílevědomá a realizovaná v souladu se schválenými učebními dokumenty. V některých předmětech nebyla výuka dostatečně diferencovaná vzhledem k individuálním schopnostem žáků.

Vzhledem k deklarovanému vzdělávacímu programu školy a její profilaci je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou reálné, týkají se především zkvalitnění výchovně vzdělávací činnosti školy a zlepšení materiálně technického vybavení v závislosti na finančních možnostech. Záměry vyplývají i z výroční zprávy, která obsahuje sebehodnocení a zamýšlí se nad strategií vývoje školy. Prioritou je zvyšování odborné a metodické úrovně učitelů, příprava kontrolních srovnávacích testů pro vybrané předměty, zapojení školy do mezinárodních projektů a realizace projektu multikulturní výchovy, který v podobě pedagogického výzkumu škola naplňuje na velmi dobré úrovni. Deklarovaný plán výchovy a vzdělávání pro šk. rok 1999/2000 obsahuje východiska, hlavní cíle výchovy a vzdělávání, opatření ve výchovné práci třídních učitelů a konkrétní organizační opatření. Plánování se opírá o časový harmonogram, který je rozpracován a aktualizován v měsíčních plánech. Úkoly jsou termínovány se stanovením odpovědnosti za jejich plnění a vyhodnocovány na poradách vedení. V celoročním harmonogramu je zahrnuto zkouškové období, a to: v prvním pololetí od 17. 1. 1999 do 21. 1. 1999, ve druhém pololetí od 19. 6. 2000 do 23. 6. 2000, což nekoresponduje s organizací školního roku podle platných právních norem (viz bod organizování).

Plánování představuje ucelený systém, zajišťuje zpětnou vazbu a má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Statutárním zástupcem Moravského gymnázia s.r.o. je generální ředitel, který je zároveň zřizovatelem a jednatelem společnosti. Zodpovídá za vedení gymnázia po stránce pedagogické, ekonomické i právní. Základní organizační normu vzhledem k pracovníkům školy představují závazné vnitřní předpisy, vydané generálním ředitelem. Dokument je přehledně strukturován, obsahuje informace potřebné pro účinné řízení školy jak po stránce pedagogické, tak i ekonomické. Jsou v něm zakotveny pravomoci vedoucích pracovníků, povinnosti pedagogických i nepedagogických pracovníků i základní informace týkající se systému porad a kontrolní činnosti. Funkční zařazení a vzájemné vazby mezi jednotlivými vedoucími a dalšími zaměstnanci objasňuje přehledné schéma řízení. V oblasti pedagogické je odpovědnost za úroveň výchovně vzdělávací činnosti školy delegována převážně na ředitelku školy, částečně i na vedoucí předmětových komisí. Generální ředitel využívá jako poradní orgány radu rodičů a radu studentů. Přestože pedagogická rada není v systému řízení jako poradní orgán ředitelky školy zakotvena, zápisy z jednání vypovídají o její neformální činnosti. Obsahují i návrhy na opatření, je zaznamenána diskuse účastníků jednání.

Základní organizační normou směrem k žákům je školní řád. Dokument je přehledně zpracován, obsahuje povinnosti i práva žáků. Ustanovení, které se týká omlouvání absence zákonným zástupcem žáka do 48 hodin, nekoresponduje s § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách ve znění pozdějších předpisů. Podle bodu 2. 8. školního řádu může ředitel školy stanovit komisionální zkoušku v případě dlouhodobé nebo časté

absence žáka, je - li účast ve výuce menší než 70%. Toto ustanovení není v souladu s § 12 odst 1 výše citované vyhlášky. Součástí dokumentu je klasifikační řád pro vnitřní potřeby školy. Článek 7 bod i) deklaruje týdenní zkouškové období v prvním i druhém pololetí pro složení zkoušky z vybraných předmětů (viz dodržování obecně závazných právních předpisů).

S využitím čl. 1 Metodického pokynu MŠMT ČR k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení čj. 18 276/98-20, byla pro výuku německého jazyka vytvořena heterogenní skupina z žáků kvinty a sexty sedmiletého studia. České školní inspekci nebyl vedením školy předložen dokument, který potvrzuje souhlas pedagogických pracovníků a rodičů s výše uvedenou úpravou, jak ukládá čl. 3 výše citovaného metodického pokynu.

Informační systém školy je promyšlený směrem k žákům, pedagogickým pracovníkům, i rodičovské veřejnosti. Propracovaný systém porad informovanost učitelů. Prostřednictvím rady rodičů a rady studentů získává generální ředitel zpětnou vazbu. Přípomínky rodičů i žáků jsou vedením školy akceptovány a využívány ke zlepšení výchovně vzdělávací činnosti školy. K prohloubení spolupráce s rodiči mohou rodiče navštívit vyučování. Informace o prospěchu a chování žáků jsou poskytovány včas a průkazným způsobem. Školní časopis a každoročně vydávaná ročenka informují o práci pedagogů i žáků školy.

Organizační struktura je jasně stanovena a umožňuje efektivní řízení školy po stránce výchovně vzdělávací i ekonomické. Vzhledem k nedostatkům v organizaci školního roku a ustanoveních školního řádu je organizování na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy reaguje na nové tendence a podněty v konkurenčním prostředí škol a poskytuje pracovníkům dostatek prostoru pro realizaci projektu pedagogického výzkumu v oblasti multikulturní výchovy, jehož autory jsou pracovníci školy. Mnozí učitelé vykazují publikační činnost, vytvářejí vlastní učební texty, zúčastňují se dalšího vzdělávání a mají zájem o odborný i metodický růst. Škola realizuje vlastní systém přednášek a seminářů, týkajících se pedagogické diagnostiky, metodiky, tvorby a využívání didaktických testů, včetně metod, jak naučit žáky samostatně a tvořivě pracovat. Vedení školy efektivně využívá odbornou způsobilost a potenciál učitelů, spolupracuje s předsedy předmětových komisí. Začínajícím učitelům je poskytována metodická pomoc. Kvalitní práce učitelů je vedením kladně hodnocena a oceňována, stejně jako práce nad rámec stanovených povinností. Generální ředitel má vytvořen systém pravidelného hodnocení pracovníků prostřednictvím individuálních pohovorů v závěru školního roku, kdy komplexně zhodnotí práci jednotlivých učitelů. Pravidla hodnocení jsou pracovníkům školy známa a jimi akceptována.

Systém vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti nebyl předložen. Kontrolní systém generálního ředitele a ředitelky školy je v závazných vnitřních předpisech deklarován v obecné rovině. Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny v celé organizační struktuře směrem k pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům i směrem k žákům. Systém zahrnuje kontrolu výchovně vzdělávacího procesu, práci třídních učitelů, kvalitu vedení dokumentace a činnost předmětových komisí. Při hospitacích je sledováno plnění osnov a časově tematických plánů, úroveň výuky, činnost učitelů a žáků, srozumitelnost učiva a efektivita vyučovacích metod. V hospitační činnosti ředitelky školy jsou ve vztahu k učitelům preferovány prvky dialogu a pochvaly před výtkami a represí, snaha zvyšovat sebevědomí učitelů a motivovat je k lepšímu

pedagogickému výkonu. Kontrola práce třídních učitelů, zejména vedení povinné dokumentace, je méně důsledná. O tom svědčí nedostatky zjištěné ve vedení třídních knih, třídních výkazů a protokolů o ukončování studia. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány, a jak dokládají zápisy z organizačních porad, jsou přijímána opatření k nápravě. Kontrolní mechanismy směřem k žákům jsou účinné, učitelé důsledně sledují a vyhodnocují prospěch, absenci a chování žáků, využívají výchovná opatření pro posílení kázně i motivační pochvaly. Evaluační nástroje pro hodnocení kvality práce učitelů a hodnocení úrovně znalostí žáků nejsou dosud využívány. Vynikající prospěch a úspěchy žáků v soutěžích škola oceňuje, zveřejňuje a využívá k motivaci ostatních žáků. Ti žáci, kteří dosáhnou prospěchu 1,00 získávají prospěchové stipendium. S podmínkami pro vrácení školného a získání stipendia jsou žáci i rodiče informováni prostřednictvím školního řádu.

Kontrolní mechanismy jsou vzhledem k učitelům méně účinné, vzhledem k žákům efektivní. Z rovnováhy pozitiv a negativ vyplývá dobrá úroveň kontrolního systému.

Hodnocení kvality řízení

Organizační struktura umožňuje efektivní řízení školy, plánování je promyšlené a koncepční. V organizaci školního roku a ukončování studia, stejně jako v kvalitě vedení dokumentace byly zjištěny nedostatky. Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň. Kontrolní mechanismy jsou méně účinné a celkově na průměrné úrovni.

Celkově má řízení školy dobrou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Plnění učebních plánů

V souladu s rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 14 315/99-21 ze dne 15. 2. 1999 vyučuje škola studijní obory 79-41-K/001 Gymnázium s délkou studia čtyři a osm roků, sedmileté studium dobíhá. Výuka v osmiletém studijním cyklu vychází z generalizovaného učebního plánu (GUP) čj. 25 048/95-21-23, první ročník respektuje GUP čj. 20 594/99-22 s platností od 1. 9. 1999. Sedmileté a čtyřleté studium se řídí učebním plánem MŠMT ČR čj. 25 049/95-21-23, první ročník čtyřletého studia respektuje učební plán čj. 20 595/99-22 řídí s platností od 1. 9. 1999. Učební plány pro jednotlivé studijní cykly jsou rozpracovány, časové dotace hodin sledovaných předmětů odpovídaly schváleným učebním dokumentům. Disponibilní hodiny jsou využity v plném rozsahu a to k posílení hodinové dotace cizích jazyků (anglický a německý) a českého jazyka. Ze široké nabídky volitelných předmětů jsou s ohledem na zájem žáků ve šk. roce 1999/2000 realizovány: další cizí jazyk, latina, konverzace v cizích jazycích, ekonomika a semináře společenskovední a dějepisný v souladu se zaměřením gymnázia na humanitní nebo ekonomický směr. Možnosti využít disponibilních hodin pro volitelný seminář z matematiky, biologie a chemie žáci v letošním školním roce nevyužili. Někteří žáci navštěvují kroužek matematiky, který je organizován na základě zájmu a dobrovolnosti. Nepovinné předměty nejsou ve šk. roce 1999/2000 vyučovány.

Učební plány všech realizovaných studijních cyklů jsou plněny v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Plnění učebních osnov

Učivo je rozpracováno do časově tematických plánů, v nichž jsou organicky začleněny vnitřní nadstandardy formou rozšiřujícího učiva. Učební osnovy ve sledovaných předmětech jsou respektovány a plněny. Výuka v nižším gymnáziu vychází ze standardu základního vzdělávání, výuka vyššího gymnázia se řídí standardy vzdělávání ve čtyřletém gymnáziu. Kontrola tematických plánů sledovaných předmětů všech ročníků v daném studijním cyklu potvrdila návaznost učiva, k obsahové duplicitě nedochází. Členění učiva v předmětu německý jazyk do jednotlivých ročníků je účelné, tematické plány jsou koncipovány s ohledem na různé stupně pokročilosti v jazyce u každé studijní skupiny individuálně, čímž je zajištěna kontinuita výuky předmětu v jednotlivých ročnících. Semináře společenskovedních předmětů nadstandardně rozvíjí, syntetizují a doplňují znalosti žáků a usměrňují jejich postoje k současným aktuálním problémům, aniž by docházelo k obsahové duplicitě.

Učební osnovy hospitovaných předmětů jsou plněny.

Dodržování obecně závazných právních předpisů

- Povinná dokumentace školy je vedena úplně, v souladu s § 38 a) odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Administrativní nedostatky zjištěné ve vedení třídních výkazů a třídních knih byly odstraněny v průběhu inspekce.
- Kontrolou protokolů o ukončování studia ve šk. roce 1998/99 bylo zjištěno, že žáci konali v rozporu s platnými právními předpisy písemnou maturitní zkoušku z cizího jazyka.
- Organizace výuky odpovídá obecně závazným právním předpisům, délka přestávek i rozvrh hodin korespondují s § 14 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách.

Organizace školního roku 1998/99 nebyla realizována v souladu s § 2 odst. 7 a § 4 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 362/1991 Sb., o organizaci školního roku v základních školách, středních školách a speciálních školách. Ve školním roce 1998/99 a 1999/2000 je v prvním i druhém pololetí zařazeno zkouškové období. V tomto týdnu se výuka nerealizuje podle platného rozvrhu hodin, žáci čtyřletého gymnázia a vyššího stupně víceletého gymnázia skládají zkoušky ze dvou vybraných předmětů. Povolení MŠMT ČR k odlišné organizaci školního roku nebylo ČŠI předloženo.

Ve sledovaných oblastech činnosti školy byly zjištěny dílčí nedostatky v dodržování obecně závazných právních předpisů.

Efektivnost využívání finančních prostředků

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány uvážlivě, v souladu s účelem jejich poskytnutí. Ve šk. roce 1998/99 téměř 70% bylo použito na platy učitelů, z části bylo financováno další vzdělávání pedagogických pracovníků, odvody a pronájmy výukových prostor. Pomůcky a učebnice byly zakoupeny ze školného žáků. Ze školného je žákům podle stanovených pravidel poskytováno stipendium, sociálně slabým žákům je promíjeno školné.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Další aktivity, které ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Talentovaným žákům poskytuje škola možnost absolvovat přípravu na základní státní jazykovou zkoušku i její vykonání po ukončení kvinty na náklady školy ve Státní jazykové škole.

Vysoká je také úspěšnost žáků v německém jazyce v sondě MATURANT 99, kdy se zúčastnění žáci dostali do 10% nejlepších účastníků.

Gymnázium obdrželo oficiální certifikát společnosti International Education Society (IES) a byl mu přidělen rating BB (profesionálně vedená instituce). Certifikát obdrželo 27 absolventů školy. Zertifikat Deutsch als Fremdsprache získali čtyři přihlášení studenti.

Škola se dlouhodobě a úspěšně zapojuje do rozmanitých soutěží a olympiád, středoškolské odborné činnosti a nabízí žákům další společenské a kulturní aktivity.

Žáci reprezentují školu svými úspěchy na velmi dobré úrovni.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje kvalifikovaný odborník s mnohaletou pedagogickou praxí. Obsahová náplň je v plné šíři stanovena ročním plánem práce a směřuje jak k vedení školy, učitelům i žákům, tak k veřejnosti - školním i mimoškolním institucím. Zahrnuje činnost informační, vzdělávací, koordinační, publikační, metodickou, diagnostickou i presentační.

S vedením školy spolupracuje výchovný poradce především v oblasti pedagogické diagnostiky, koordinace práce třídních učitelů, vzdělávání pedagogických pracovníků, přijímacího řízení žáků, prezentace školy na veřejnosti i v oblasti publikační. Je autorem četných diagnostických i metodických materiálů z oborů pedagogiky a psychologie, spoluautorem a koordinátorem plnění pedagogického výzkumu multikulturní výchovy ve škole a zpracovává etapové projekty vzdělávání příslušníků etnických menšin.

Ve spolupráci s třídními učiteli řeší výchovné problémy žáků a konzultuje efektivnost navržených výchovných opatření. S učiteli jednotlivých předmětů věnuje pozornost žákům mimořádně talentovaným a pomáhá odhalovat i příčiny neprospěchu jednotlivců. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje odborné semináře, vyhotovuje postojové dotazníky k aktuální problematice, které vyhodnocuje pro potřeby školy. Je autorem metodiky vypracování znalostních testů pro různé předměty i metodiky hodnocení žáků. Své kolegy vede k zamyšlení nad významem využívání pedagogicko-psychologické diagnostiky v každodenní praxi. Výše uvedená bohatá metodická činnost průběžně ověřovaná v praxi přerůstá rámeč školy samotné, neboť ve spolupráci s metodickým oddělením ŠÚ Brno bude nabídnuta i pro vnitřní potřeby jiných škol a školských zařízení.

Kontakt výchovného poradce se žáky je prohlouben jednak prostřednictvím společenskovedního semináře, příležitostnou účastí na radě studentů i formou pevně stanovených konzultačních hodin. Jako nadstandard jsou pro žáky organizovány semináře, besedy, přednášky a vypracovávány metodické materiály, které mají za úkol přispět k adaptaci žáků na nové prostředí, vést je k toleranci a snášenlivosti i lépe zvládat případné problémové situace ve škole i osobním životě. Spolupráce školy s rodiči se realizuje na dobré úrovni.

Výchovné poradenství tvoří ve svém komplexu uzavřený celek a v činnosti školy zaujímá nepostradatelnou roli. Celkově má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí MŠMT ČR čj. 14 315/99-21, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení, s účinností od 1. 3. 1999 ze dne 15. 2. 1999
- výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za šk. rok 1998/99

- učební plán gymnázia pro čtyřleté studium schválený pod čj. 25049/95-21-23, rozpracovaný pro humanitní a ekonomickou profilaci
- učební plán gymnázia pro osmileté studium upravený podle generalizovaného učebního plánu čj. 25 048/95-21-23
- učební plán pro osmiletý studijní cyklus počínaje prvním ročníkem šk. roku 1999/2000 zpracovaný podle GUP čj. 20 594/99-22 s platností od 1. 9. 1999
- časově tematické plány hospitovaných předmětů
- učební osnovy hospitovaných předmětů
- rozvrh hodin všech tříd platný v době inspekce
- zápisy z pedagogických rad
- zápisy z porad vedení a provozních porad
- výkazy a protokoly o ukončování studia šk. roku 1998/99
- třídní knihy a třídní výkazy všech tříd šk. roku 1999/2000
- třídní kniha třídy 2. A, 1. A šk. roku 1998/99
- evidence žáků školy
- zahajovací výkaz o škole pro šk. rok 1999/2000
- personální dokumentace
- závazné vnitřní předpisy pro pracovníky Moravského gymnázia s.r.o. s platností od 1. 1. 1999
- školní a klasifikační řád Moravského gymnázia s.r.o. platný od 1. 9. 1999
- pracovní náplň učitele Moravského gymnázia
- hospitační záznamy ředitelky školy
- rámcový plán na šk. rok 1999/2000
- měsíční plány pro šk. rok 1999/2000
- ročenka vydaná školou za šk. rok 1998/99, školní časopis
- kontrolní práce z českého jazyka pro šk. rok 1998/99
- Projekt pedagogického výzkumu multikulturní výchovy a vzdělávání žáků - příslušníků etnických menšin

ZÁVĚR

Pozitiva:

- efektivní a koncepční plánování
- neformální výchovné poradenství
- realizace projektu multikulturní výchovy
- otevřenost školy rodičovské veřejnosti a příznivé klima školy
- hospitační činnost ředitelky školy má motivující charakter
- kvalifikovaný pedagogický sbor a snaha o jeho stabilizaci

Negativa:

- materiální podmínky a vybavení školy, zejména pro výuku přírodovědných předmětů
- učebny bez motivujících prvků, podporujících dosažení stanovených cílů
- dílčí nedodržení obecně závazných právních předpisů
- některá ustanovení školního řádu nerespektují obecně závazné právní předpisy
- ve výuce přírodovědných předmětů převládají tradiční formy a metody práce s malým podílem aktivních činností žáků
- méně účinné kontrolní mechanismy směrem k práci třídních učitelů

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově jako velmi dobrou. Vzhledem k nedodržení obecně závazných právních předpisů a méně účinným kontrolním mechanismům je řízení školy hodnoceno jako dobré.

Celkově je činnost školy na dobré úrovni.

Porovnání současného stavu se závěry z komplexní inspekce ze dne 8. - 11. 1. 1996.

Porovnáním inspekčních zjištění z orientační inspekce se závěry inspekční zprávy čj. K-12-02/9596-Nie 03 došlo v činnosti školy k výraznému zlepšení.

- výuka se realizuje v souladu se schválenými učebními plány
- učební osnovy hospitovaných předmětů jsou plněny
- je zavedeno výchovné poradenství
- v oblasti společenskovedních předmětů se zlepšila kvalita výuky
- žáci jsou pravidelně hodnoceni a klasifikováni a to nejen písemným způsobem
- v některých předmětech přetrvává méně efektivní způsob výuky s menší mírou názornosti

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Marie Machálková
Členové týmu	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.
	Mgr. Pavel Klár
	Mgr. Ludmila Šimáčková

V Brně dne 1. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. listopadu 1999

Razítko

Mgr. Eva Sobotová

.....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacímho protokolu ČŠI
Ředitelka školy	1999-11-03	předáno osobně

Školský úřad	1999-11-18	520/99
Zřizovatel	1999-11-18	519/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
1999-11-17	257/99	Zpráva o odstranění nedostatků